

عنوان مقاله:

راهکارهای مولد سازی و تکثیر مصنوعی لارو ماهی باس دریایی آسیایی (Lates calcarifer) در شرایط اسارت

محل انتشار:

مجله علمی شیلات ایران، دوره 32، شماره 5 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

منصور طرفی موزان زاده - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

مجتبی ذبایح نجف آبادی - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

حسین هوشمند - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

مینا آهنگرزاده - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

عبدالرحیم اصولی - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

حمید سقاوی - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

شاپور مهرجویان - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

سیدرضا سیدمرتضایی - موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

سیدجواد حسینی ملایری - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

محمود حافظیه - موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

همایون حسین زاده صحافی - موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

تحقیق حاضر در ایستگاه تحقیقات ماهیان دریایی بندر امام خمینی (ره) در سال ۱۳۹۶ آغاز شد. هدف از این تحقیق تولید مولدین زایا و دستیابی به بیوتکنیک تکثیر لارو و تولید بچه ماهی باس دریایی آسیایی بود. در این راستا، بچه ماهیان نژاد تایلندی در سه سال متفاوت وارد ایستگاه شدند و پرورش آنها تا مرحله پیش مولد انجام شد. بعد از گذشت چهار سال از این پروژه، گله هایی از پیش مولدین ماده ۳ و ۴ ساله و پیش مولدین نر ۵/۱ ساله تولید شد و در تابستان سال ۱۴۰۱ این مولدین با روش تکثیر مصنوعی توسط تزریق هورمون تکثیر شدند. در خوزستان فصل تکثیر از اوایل خرداد ماه لغایت اواخر شهریور ماه در دمای ۲۸-۳۴ درجه سانتی گراد است. تخم ریزی ماهیان ۴۰-۳۶ ساعت بعد از تزریق در نیمه شب اتفاق می افتد. از هورمون $LHRH-\alpha_2$ به صورت تزریق درون ماهیچه ای برای تکثیر مصنوعی این گونه استفاده شد. میزان درصد لقاح، تخم گشایی و زنده مانی لارو ۳ روزه ماهی باس دریایی آسیایی در ماه های مختلف متفاوت و به ترتیب ۷۸-۹۲، ۸۲-۹۳ و ۷۵-۸۵ درصد بود. از بهمن ماه سال ۱۴۰۱ لغایت تیر ماه سال ۱۴۰۲، ۲۰۸ عدد مولد زایا به پنج بخش خصوصی در استان خوزستان و هرمزگان برای تولید انبوه بچه ماهی این گونه اهداء شد. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که رعایت اصول ایمنی زیستی مهم ترین اصل در اجرای برنامه های مولدسازی، اهلی سازی ماهیان دریایی جدید، پرورش و برنامه های بهگزینی است. همچنین گونه باس دریایی آسیایی، از پتانسیل بسیار زیادی جهت تکثیر در شرایط اسارت و تولید انبوه بچه ماهی برخوردار است و می تواند به عنوان گونه اصلی ماهی دریایی به برنامه های کوتاه مدت برای توسعه پرورش ماهیان در قفس در آبهای جنوب کشور کمک کند.

کلمات کلیدی:

القاء هورمونی، تکثیر مصنوعی، پرورش لارو، ماهی باس دریایی آسیایی، غذای زنده

